

УДК 35.004

Воляннюк А.С., викладачка кафедри педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти

(Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ РОЗВИТКУ СТАЛОЇ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) стає популярним інструментом у багатьох галузях та сферах, зокрема в освіті. Спробуємо з'ясувати, яким чином ШІ може допомогти викладачу в аспекті розвитку сталої мотивації здобувачів вищої освіти (зокрема, до навчання).

Застосування технології штучного інтелекту на заняттях є актуальним питанням для сучасних педагогів, які використовують її або цікавляться механізмом відповідей ШІ для унеможливлення академічної недобросовісності з боку здобувачів.

Заборона ШІ в освіті не є реальним способом боротьби з неправильним використанням технології, тому заклади вищої освіти врегульовують аспект застосування штучного інтелекту за допомогою положень або інших документів. Наприклад, у Херсонському державному університеті затверджено «Загальні політики використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у ХДУ» [1], відповідно до Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні [2]. Тож розглянемо можливі варіанти застосування ШІ викладачами для розвитку сталої мотивації здобувачів вищої освіти в унормованих межах.

ШІ може використовуватися викладачем для створення адаптивних навчальних платформ, які підлаштовуються під індивідуальні потреби та стиль навчання кожного студента [3]. Це може допомогти їм відчувати себе більш залученими та мотивованими до навчання.

Також ШІ може рекомендувати студентам навчальні матеріали, курси та завдання, які відповідають їхнім інтересам, цілям та рівню знань [4]. Це може допомогти їм знайти те, що їм дійсно цікаво, і зберегти мотивацію до навчання.

Технологія ШІ може використовуватися викладачем для створення ігрових елементів в освітньому процесі (гейміфікації), таких як вікторини, інтерактивні навчальні завдання. Це може зробити навчання захоплюючим, підтримати здорову конкуренцію під час виконання завдання, що може допомогти здобувачам вищої освіти зберегти мотивацію.

Також ШІ може використовуватися для створення віртуальних та доповнених реальних середовищ [4], які дозволяють здобувачам досліджувати складні концепції та ідеї в інтерактивному форматі.

Для викладача корисною функцією ШІ може бути використання технології для створення чат-ботів та віртуальних помічників, які можуть надавати здобувачам своєчасний та конструктивний зворотний зв'язок з коментарем їхньої роботи. Це може допомогти їм краще зрозуміти свої сильні та слабкі сторони, а також мотивувати їх до самовдосконалення. Також ШІ може використовуватися для аналізу даних про успішність здобувачів, щоб виявити проблеми та надати їм необхідну підтримку.

Викладач може залучити технології ШІ для створення онлайн-форумів, спільнот у соціальних мережах та груп обговорення [5], де здобувачі вищої освіти можуть спілкуватися один з одним, ділитися своїми знаннями та отримувати підтримку.

Додамо, що ШІ може використовуватися для створення персональних планів навчання, портфоліо та журналів успішності, які допоможуть здобувачам ставити цілі,

відстежувати свій прогрес, досягнення та брати на себе відповідальність за своє навчання.

Освітній процес в умовах змішаного (дистанційного та очного) навчання вимагає високого рівня вмотивованості здобувачів вищої освіти та педагогів. Зазначимо, що «результати спостережень дають підстави вважати, що використання інформаційно-комунікаційних технологій, освітніх онлайн-платформ стимулює здобувачів освіти до навчання, викликає інтерес» [6, с.56]. Штучний інтелект також є інформаційно-комунікаційною технологією, яка здатна стимулювати інтерес та впливати на мотиви здобувачів.

Отже, штучний інтелект (ШІ) стає все більш популярним інструментом в освіті, що має потенціал для використання з метою розвитку сталої мотивації здобувачів вищої освіти до навчання. Застосування штучного інтелекту для розвитку сталої мотивації є доцільним в таких аспектах: персоніфікації навчання, гейміфікації освітнього процесу, наданні зворотнього зв'язку, аналітики даних, створення спільнот/платформ/форумів, портфолію, навчальних планів тощо. Важливо розуміти, що технологія ШІ не здатна замінити викладача, але впливає на метаморфози ролі педагога та його функцій. Викладач, як освітній тренер, тьютор або ментор може підібрати ефективні в конкретній навчальній ситуації способи використання ШІ або поєднати декілька способів. ШІ може використовуватися як інструмент для доповнення та посилення традиційних методів навчання, щоб краще зрозуміти здобувачів, надати їм персоналізовану підтримку та створити більш захоплююче та мотивуюче навчальне середовище. Подальших досліджень потребує гіпотеза, що використання ШІ для розвитку сталої мотивації здобувачів вищої освіти до навчання має значний вплив на їхню подальшу успішність та загальне ставлення до навчання.

Список використаних джерел

1. Наказ від 29 червня 2023 р. № 281-Д Про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 29.06.2023 про затвердження Загальних політик використання штучного інтелекту в навчанні, викладанні й дослідженнях у Херсонському державному університеті. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/281-%D0%94.pdf?id=6e2f1e1f-f267-4da6-859f-096168e2a70f> (дата звернення: 20.03.2024)
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 17.03.2024)
3. Штучний інтелект для освіти, розвиток та потенціал <https://prometheanworld.com.ua/shtuchnyj-intelekt-dlya-osvity-rozvytok-ta-potentsial/> (дата звернення: 19.03.2024)
4. Як ШІ впливає на систему освіти. URL: <https://www.facerua.com/iak-shi-vplivaie-na-sistemu-osviti/> (дата звернення: 17.03.2024)
5. 5 способів, як ШІ допомагає вчителям. URL: <https://skimai.com/uk/5-способів-як-ai-допомагає-вчителям/> (дата звернення: 20.03.2024)
6. Волянюк А. Розвиток сталої мотивації у майбутніх вчителів початкової школи в умовах змішаного навчання. OpenEdu. 2021. №10. С. 56–66. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2021.106>